

Rectoria de Sant Cristòfol de Lliçà de Vall

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca:	Vallès Oriental
Lloc/Adreça:	Entre les urbanitzacions del mas Gordi i de can Vilardebò. Plaça de l'Església
Alçada:	125
Coordenades:	
Latitud:	41.59311
Longitud:	2.23087
UTM Est (X):	435898
UTM Nord (Y):	4604887

Classificació

Número de fitxa	08108 - 80
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani Popular
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	6149001DG3064N0001SZ

Fitxes associades:

[Església de Sant Cristòfol](#)

[Carrer de la Coma](#)

[Mossèn Oriol \(anècdotes i contalles\)](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Descripció

Rectoria de la parròquia de Sant Cristòfol de Lliçà de Vall, emplaçada al costat de l'església i comunicada amb el campanar mitjançant un pas aeri. És una edificació força regular que sembla aixecada en una sola fase constructiva, possiblement a finals del segle XVII o al XVIII, tot i que amb possibles afegits o reparacions més moderns. Adopta una planta rectangular (amb semisoterrani, pis i golfes) i disposa d'un pati davanter que està situat a ponent, protegit per un clos tancat i amb un pou al centre.

La façana principal de l'edifici està encarada vers el pati, a ponent. Té un rellotge de sol modern. En aquesta i altres parts de la casa els murs conserven l'arrebossat antic, pintat de blanc. En la façana posterior les obertures, de distribució irregular, s'han remodelat recentment. Antigament sembla que eren emmarcades amb maó. El mur de tramuntana és reforçat amb diferents contraforts. Un dels contraforts enllaça amb el mur perimetral del pati. Es tracta d'un mur que ha estat objecte de diverses reparacions i que, per la seva disposició, podria ser un testimoni del clos que tancava l'antiga sagrera, documentada en època medieval al voltant de l'església. El parament de la casa és obrat amb la maçoneria típica de la zona que es caracteritza per una barreja de material petri amb predomini de pedra de riu.

A l'interior l'habitatge conserva l'estructura originària en base a tres crugies, amb una sala central que distribueix els accessos a les habitacions laterals mitjançant portes amb emmarcaments de pedra motllurada. Els sostres i bona part de les estances van ser remodelats en una intervenció que es va fer el 1980.

Als baixos es conserva l'antic celler on hi ha emplaçada una interessant premsa de tipologia força antiga, probablement del segle XVIII. A l'estança de migdia d'aquests baixos hi trobem la boca d'un túnel que servia per escapar-se en cas de perill. Aquesta galeria comença amb un descens vertical i després continua en direcció nord per un estret passadís. La seva exploració es fa difícil per l'estretor i llargària de la galeria, així com pel fet que en alguns trams es troba inundada. Tot i que es diu que comunicava amb el castell de Lliçà, situat 300 metres al nord, el cert és que per les dificultats del terreny difícilment podia fer una trajectòria tan llarga. Més aviat sembla que devia conduir cap algun racó proper a la riera.

Observacions:

Dades documentals facilitades per l'Arxiu Municipal, pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER) i pel responsable de custodiar l'arxiu parroquial, Ricart Querol.

Història

L'església de Lliçà de Vall ja consta com a parròquia l'any 1038. En un document de 1098 es diu que pertanyia al castell de Lliçà de Vall (castell Lizcano), posseït pel senyor Albert Bernat. El 1113, Ermengarda, vídua d'Albert Bernat, va fer donació de l'església a la seu de Barcelona i al bisbe, el qual els en cedí el delme mentre visquessin; després tornà al domini del bisbe. Durant els segles X i XI en el Cartulari de Sant Cugat es recullen diverses donacions de terres efectuades a la parròquia de Lliçà de Vall, que és anomenada indistintament com a *Llicano Subteriore*, *Villa Lizcano* o *Villa Lizande*. D'aquesta primera església romànica no se'n conserva cap resta, però se'n té constància a través d'una visita pastoral del 15 de juliol del 1421, quan el visitador ja es queixava que la capçalera de l'església amenaçava ruïna.

Des de finals del segle XI hi ha constància d'una sagrera al voltant de l'església, de la qual tampoc se n'han conservat vestigis però sí el record popular, ja que aquest sector s'ha conegut tradicionalment com la Sagrera. En les visites pastorals realitzades els anys 1413 i 1421 s'indica que la parròquia tenia 17 i 14 parroquians respectivament.

L'església va quedar afectada pels terratrèmols que van tenir lloc a Catalunya al segle XV, segons es diu explícitament en una visita pastoral de l'any 1508. Però no va ser fins força anys més tard que es començà a construir una nova església, que és l'actual. El 1579 s'inicià la construcció del campanar. El 1593 es va beneir el campanar i van començar les obres de la nau. El 1594 s'enderrocà l'altar major de l'església antiga i el 1669 haurien finalitzat les obres, segons es dedueix de la inscripció que hi ha a la clau de volta del cor. Tot i aquest moment tardà, la nova església es va fer encara en estil gòtic, per bé que amb una portalada renaixentista. És possible que els anys 1706 i 1756 s'hi fes també algun tipus de reforma o ampliació.

L'església tenia diversos altars i retaules, a part del major que estava dedicat a Sant Cristòfol. Aquest, en una fotografia de 1935 es pot observar que era un retaule barroc corresponent a l'etapa caracteritzada per les columnes d'estil salomònic (finals del segle XVII-principis del XVIII). Hi havia el de Sant Llop (1421), el de Sant Sebastià (1591), el del Roser (1604), el del Sant Crist (1726), el de Sant Isidre, el de Sant Sebastià i una capella de la casa Coll. També hi havia un retaule dedicat a la Mare de Déu de Gràcia que popularment era conegut com el de la Mare de Déu dels ous, ja que les ofrenes que se li feien eren en aquesta espècia.

La rectoria és una edificació posterior a la construcció de l'església. Podria datar-se a finals del segle XVII o al XVIII. Segons el cadastre (no sempre fiable) l'edifici ja existia l'any 1700. En l'Apeo o registre municipal de finques de l'any 1818 consta com a casa Rectoria, i aleshores era habitada pel rector, Pere Moncau.

Durant la Guerra Civil de 1936 l'església va ser cremada, però l'estructura general i les voltes es van mantenir dempeus. Es destruï l'altar i alguns elements interiors van quedar afectats, i es destruï també bona part de l'arxiu. A la fi del conflicte s'hi van iniciar les obres de restauració, que van acabar el 1940. El 1957 es va reformar l'altar per adaptar-lo a la nova litúrgia sorgida del concili Vaticà II. El 1980 es va portar a terme una rehabilitació de la rectoria. Llavors es va enderrocar un cobert amb arcs que sobresortia a la part nord del pati. Actualment aquest edifici s'utilitza també com a local de l'esplai i casal parroquial. El 1989 fou restaurat el campanar. Els anys 2009-10 es va dur a terme el projecte de restauració integral de l'edifici, que recuperà els elements i la fisonomia del temple gòtic. El 2018 es va fer la restauració de la façana de la Rectoria.

Bibliografia

CARRERAS FONT, Núria et al. (1999). *Lliçà de Vall, 1.000 anys d'història*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 105-109.

GARRIGA, Joan (1991). *De Licano Subteriore a Lliçà d'Avall/de Vall*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 24-29, 104, 109

ORTEGA RUIZ, Carme; TERRADES SANTACREU, Maria Encarna. *Catalunya Romànica*, Fundació Enciclopèdia Catalana (versió internet).

